

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 37P/84/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123318856
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Cvengová ml.
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6123318856.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti Q., Y.A., V.. XX. XX. XXXX D. B., V.. XX.XX.XXXX, obe bytom ako navrhovateľ, obe zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, Banská Bystrica, deti matky E. R., V.. XX. XX. XXXX, trvale bytom Q.V. XXXX/X, P. P. a otca S. Q., V.. XX. XX. XXXX, trvale bytom P. XXX/XX, R., t. č. ÚVTOS Sučany, v konaní o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa R. R., V.. XX. XX. XXXX, trvale bytom Q. XXXX/X, P. P., zast. JUDR. Janou Magnovou, advokátkou, so sídlom AK Banská Bystrica, Skuteckého 30, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e toto neodkladné opatrenie:

II. Súd o d o v z d á v a maloleté deti Q., Y., V.. XX. XX. XXXX D. B., V.. XX.XX.XXXX dočasne do osobnej starostlivosti navrhovateľa Mareka Mistríka, nar. 04. 09. 1976.

III. Matka je p o v i n n á dočasne prispievať na výživu maloletých detí Q., Y., V.. XX. XX. XXXX D. B., V.. XX.XX.XXXX, na každé dieťa zvlášť výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované, nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa, počnúc dňom doručenia tohto uznesenia.

IV. Otec je p o v i n n ý dočasne prispievať na výživu maloletej Y. Q.N., V.. XX. XX. XXXX T. XXX,- €. D. R. B. Q., V.. XX. XX. XXXX sumou 110,- €, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa, počnúc dňom doručenia tohto uznesenia.

V. V prevyšujúcej časti súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

VI. Toto neodkladné opatrenie t r v á do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 37P/84/2023.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ (ďalej v texte aj „starý otec“) sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 26.05.2023 domáha vo veci samej zverenia maloletých detí Q., Y., V.. XX. XX. XXXX D. B., V.. XX.XX.XXXX do jeho náhradnej osobnej starostlivosti. Spolu s návrhom vo veci samej podal aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiada, aby súd dočasne odovzdal maloleté deti do jeho starostlivosti a matku by zaviazal prispievať na výživu mal. Patrície sumou 100,- € mesačne a na výživu mal. B.y sumou 70,- € do 15. dňa v mesiaci k rukám starého otca a tiež aby zaviazal otca prispievať na výživu mal. Y. sumou 130,- € mesačne a na výživu mal. B. sumou 110,- € do 15. dňa v mesiaci k rukám starého otca. Svoj návrh odôvodnil tým, že maloletým deťom od narodenia zabezpečovala osobnú starostlivosť matka spoločne s ním a jeho matkou, s ktorými žili v spoločnej domácnosti. Matka začiatkom tohto roka prestala zvládať starostlivosť o maloleté deti. Má dlhodobu psychické problémy, začiatkom roka sa jej zdravotný stav zhoršil a vo februári si vyžiadal aj hospitalizáciu na psychiatrickej klinike. Starostlivosť o maloleté deti je od začiatku roka v jeho rukách a rukách jeho matky. Z lekárskeho správ, ktoré predložil

spolu s návrhom, vyplýva, že matka nie je schopná samostatne s maloletými deťmi fungovať a kvôli depresívnym stavom starostlivosť nezvláda. Viackrát sa stalo, že bez predchádzajúceho oznamu odišla z domácnosti a vrátila sa až o niekoľko dní. V marci bolo na ňu vyhlásené aj celoštátne pátranie pre nezvestnosť. Od 09. 05. 2023 sa matka nachádza na neznámom mieste a maloleté deti nechala v jeho osobnej starostlivosti. Matka na výživu maloletých detí nijako neprispieva, rodičovský príspevok míňa výlučne pre svoje potreby. Maloletá Y. má v septembri nastúpiť do materskej školy, kde je tiež potrebné so škôlkou komunikovať, na čo momentálne nie je oprávnený. Tiež máva maloletá zdravotné problémy, ktoré si vyžiadali aj návštevu urgentného príjmu, kde v prípade jej možnej hospitalizácie by iba ako starý rodič nemal žiadne kompetencie. Otec maloletých detí je momentálne vo výkone trestu odňatia slobody z dôvodu porušenia podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody a páchania ďalšej trestnej činnosti. Otec podľa posledných vyjadrení matky uhrádza výživné na maloleté deti riadne a včas, avšak v prípade vyhovenia návrhu je potrebná zmena príjemcu výživného z matky na neho ako starého otca maloletých detí. Poukázal, že má s maloletými deťmi vytvorený pekný vzťah, žije s nimi v spoločnej domácnosti od ich narodenia, zabezpečuje im potrebnú starostlivosť. Pracuje ako dopravný kontrolór a jeho čistý mesačný príjem predstavuje sumu cca 1.000,- €. Nemá zdravotné problémy a má záujem sa o maloleté deti starať aj naďalej.

2. Z opatrovaneckého spisu maloletých detí vyplýva, že uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 38P/45/2021-28 zo dňa 22. 04. 2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 17CoP/19/2021-91 zo dňa 31.05.2021 súd maloletú Patríciiu dočasne zveril do osobnej starostlivosti matky. Súd dočasne zakázal styk otca s maloletou. Otec bol povinný dočasne prispievať na výživu maloletej Patrície výživným v sume 120,- € do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Toto neodkladné opatrenia trvalo do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 38P/45/2021. Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 38P/45/2021-182 zo dňa 12. 04. 2022 bola maloletá Patrícia zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý štvrtok v čase od 15.00 hod. do 16.00 hod v centre Návrat v Banskej Bystrici, Nám. SNP 16, Banská Bystrica, a to vždy za prítomnosti matky. Matka je povinná v stanovený deň a hodinu zabezpečiť prítomnosť maloletej v centre Návrat v Banskej Bystrici, Nám. SNP 16, Banská Bystrica a je povinná maloletú na styk s otcom pripraviť a styk otcovi s maloletou umožniť. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej sumou 130,- € mesačne vždy do každého 15. dňa v mesiaci, vopred k rukám matky, počnúc dňom 16.04.2021. Zameškané výživné na maloletú vo výške 50,- € súd otcovi povolil splácať v 10,- € mesačných splátkach spolu s bežným výživným až do zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok nezaplatením čo i len jednej splátky. Súd zároveň nariadil rodičom maloletej povinnosť podrobiť sa poradensko - psychologickému procesu na referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Banská Bystrica. Uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 38P/151/2021-26 zo dňa 23. 12. 2021 bol otec povinný dočasne prispievať na výživu maloletej Tamary výživným v sume 50,- € mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej. Súd vo zvyšku návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Toto neodkladné opatrenia trvalo do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 38P/151/2021. Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 38P/151/2021 zo dňa 12. 04. 2022 v spojení rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 15CoP/35/2022, zo dňa 24.08.2022 boli rodičovské práva a povinnosti k maloletej Tamare upravené tak, že je zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý štvrtok v čase od 15.00 hod. do 16.00 hod v centre Návrat v Banskej Bystrici, Nám. SNP 16, Banská Bystrica, a to vždy za prítomnosti matky. Matka je povinná v stanovený deň a hodinu zabezpečiť prítomnosť maloletej v centre Návrat v Banskej Bystrici, Nám. SNP 16, Banská Bystrica a je povinná maloletú na styk s otcom pripraviť a styk otcovi s maloletou umožniť. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej sumou 110,- € mesačne vždy do každého 15. dňa v mesiaci, vopred k rukám matky, počnúc dňom 01.01.2022. Zameškané výživné na maloletú vo výške 120,- € súd otcovi povolil splácať v 10,- € mesačných splátkach spolu s bežným výživným až do zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok nezaplatenia čo i len jednej splátky, počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia.

3. Lustráciou v ZVJS bolo zistené, že otec vykonáva trest odňatia slobody uložený Okresným súdom Banská Bystrica v konaní sp. zn. 4T/29/202 od 05. 04. 2023 do 05. 08. 2023.

4. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že matka nie je evidovaná ako zamestnanec. Otec je evidovaný ako zamestnanec BBDS spol. s.ro. od 06. 07. 2022.

5. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

8. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

9. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

10. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

11. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

12. Neodkladné opatrenie je opatrením výnimočným nie bežným, pretože každé rozhodnutie, ktorým súd zasahuje do života rodiny je krajným riešením. Pri nariadení neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Súd spravidla rozhoduje bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nie je potrebné zisťovať skutočný stav veci, súd vychádza z obsahu návrhu a zo skutočností, ktoré mal v konaní osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou a najmä naliehavosťou jej riešenia. V prípade nariadenia neodkladného opatrenia v konaniach vo veci starostlivosti o maloleté deti je prvoradá vždy záujem maloletého dieťaťa, ktorý vo svojich rozhodnutiach konštatuje aj Európsky súd pre ľudské práva.

13. V danej veci má súd osvedčené, že maloleté deti žijú od narodenia v spoločnej domácnosti s matkou, starým otcom (navrhovateľom) a jeho matkou. Matka má dlhodobu psychické problémy, ktoré sa prejavujú najmä tým, že bez predchádzajúceho oznámenia opustí aj na niekoľko dní domácnosť, pričom v minulosti už bolo na ňu vyhlásené aj celoštátne pátranie pre nezvestnosť. Z domácnosti odišla aj dňa 09. 05. 2023 a do podania návrhu sa nevrátila, zdržiava sa na pre súd neznámom mieste. Otec maloletých detí je t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Sučany. Maloletým deťom v súčasnosti zabezpečuje potrebnú starostlivosť ich starý otec so svojou matkou. S maloletými deťmi, ktoré sú útleho veku, majú vytvorený veľmi blízky vzťah, deti sú na jeho prítomnosť zvyknuté. V súčasnosti si rodičia ako zákonní zástupcovia maloletých detí nevykonávajú svoje rodičovské práva ani povinnosti. Maloletá Patrícia má od septembra nastúpiť do materskej školy, s ktorou je tiež potrebné komunikovať a maloletú zastupovať v pri úkonoch potrebných na jej nástup na predprimárne vzdelávanie, na čo navrhovateľ nie je oprávnený. Maloletá máva aj zdravotné ťažkosti, ktoré si v minulosti vyžiadali aj jej ošetrovanie na urgentnom príjme a v prípade jej možnej hospitalizácie navrhovateľ nemá žiadne kompetencie na zastupovanie maloletej. V rovnakom rozsahu je potrebné zabezpečovať starostlivosť aj o maloletú Tamaru.

14. Po posúdení obsahu návrhu, na základe doposiaľ zistených vyššie uvedených skutočností, súd považuje návrh navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia za dôvodne podaný, nakoľko je potrebné bezodkladne upraviť pomery maloletých detí. Súd má za osvedčené, že maloleté deti sa od narodenia žijú v spoločnej domácnosti s navrhovateľom, pričom matka sa od 09. 05. 2023 nachádza na neznámom mieste, má aj psychické zdravotné problémy, bez oznámenia opakovane odchádza od maloletých detí aj na niekoľko dní a existuje dôvodná pochybnosť či je schopná ďalej zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti. Navrhovateľ je starým otcom maloletých detí zo strany matky, ktorý s nimi žije v spoločnej domácnosti. Otec maloletých detí sa t. č. nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Sučany, nie je v jeho možnostiach prevziať starostlivosť o maloleté deti. Súd má za to, že je v záujme maloletých detí, ktoré sú útleho veku a plne odkázané na starostlivosť a opateru dospelých osoby, aby im bola poskytnutá riadna starostlivosť v čo najprirodzenejšom rodinnom prostredí, bezpečné

a stabilné prostredie a určená osoba, ktorá bude priamo zodpovedná za ich výchovu a starostlivosť. Súd mal tiež osvedčené, že v súčasnosti u starého otca majú maloleté deti vytvorené vhodné podmienky pre priaznivý vývoj, keďže od narodenia s ním žijú v spoločnej domácnosti, teda poznajú výchovné prostredie a majú vytvorený blízky citový vzťah s navrhovateľom a jeho matkou, ktorá s nimi tiež žije v spoločnej domácnosti a pomáha so starostlivosťou. Starý otec prejavil záujem o zabezpečovanie starostlivosti o maloleté deti, čo je potvrdené aj tým, že podal návrh vo veci samej na zverenie maloletých detí do jeho náhradnej osobnej starostlivosti. Súd preto vyhovel návrhu navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 367 ods. 1 CMP a dočasne odovzdal maloleté deti do starostlivosti navrhovateľa.

15. Dočasné odovzdanie maloletých detí do starostlivosti navrhovateľa nezabavuje rodičov povinnosti prispievať na ich výživu. Vzhľadom k tomu, že maloleté deti boli dočasne odovzdané do osobnej starostlivosti starého otca, súd v zmysle § 366 CMP uložil obom rodičom maloletých detí prispievať na ich výživu. Rodičia nezabezpečujú osobnú starostlivosť o maloleté deti, vznikla im teda povinnosť prispievať na výživu maloletých detí výživným. Matke súd uložil povinnosť prispievať na výživu maloletých detí v nevyhnutnej miere, na každé dieťa zvlášť, a to sumou vo výške vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa k rukám navrhovateľa. Súd určil výživné matke v zákonom stanovenej minimálnej výške, pretože nemal v tomto štádiu konania preukázané jej zárobkové, majetkové pomery ani jej finančné možnosti a schopnosti. Matka nie je evidovaná ako zamestnanec podľa sociálnej poisťovne a podľa oznámenia navrhovateľa poberá len rodičovský príspevok a prídavky na deti, ktoré používa na svoju potrebu a nie na potreby detí. Z uvedeného dôvodu súd návrh navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia ohľadom výživného zamietol. Súd mal osvedčené, že otec riadne prispieva na výživu maloletej Patrície v zmysle rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. 38P/45/2021 sumou 130,- € mesačne a na výživu maloletej Tamary v zmysle rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. 38P/151/2021 sumou 110,- € mesačne. Súd z uvedeného dôvodu ponechal výšku výživného otcovi, keďže navrhovateľ v návrhu uviedol, že otec prispieva na maloleté deti riadne a včas aj napriek tomu, že je vo výkone trestu odňatia slobody. Je povinnosťou rodičov v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine prispievať aspoň minimálnym výživným na deti bez ohľadu na svoje osobné a majetkové pomery. Z dôvodu, že súd doposiaľ nerozhodoval vo veci samej ohľadom náhradnej osobnej starostlivosti, ale týmto uznesením rozhodoval len o neodkladnom opatrení a dočasnom odovzdaní detí do osobnej starostlivosti navrhovateľa, určil, že obaja rodičia sú povinní prispievať na výživu maloletých k rukám navrhovateľa. Začiatok plnenia vyživovacej povinnosti súd určil počnúc dňom doručenia tohto uznesenia v zmysle ustanovenia § 332 ods. 1 CSP.

16. Neodkladné opatrenie súd vydal v priebehu konania, nie sú ním upravené pomery účastníkov konania natrvalo, súd preto rozhodol, že neodkladné opatrenie trvá do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 37P/84/2023. Vydané neodkladné opatrenie je len dočasným rozhodnutím vydaným na základe aktuálne osvedčených skutočností, pričom to či budú maloleté deti v konečnom dôsledku zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa posúdi súd až v rozhodnutí vo veci samej po vykonaní riadneho komplexného dokazovania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline (§ 362 ods. 1, prvá veta CSP a § 3 ods. 5 písm. b/ CMP), a to písomne. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada (§ 125 ods. 1, 2 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie

spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 1, 2 CSP). Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z.z. - Exekučný poriadok; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Neodkladné opatrenie vo veci osobnej starostlivosti o maloletého je vykonateľné dňom vyhotovenia (§ 367 ods. 3 CMP) a vo veci výživného je vykonateľné dňom jeho doručenia (§ 332 ods. 1 CSP).